

Tècniques de resolució del conflicte

Codi: 100437
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500257 Criminologia	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Ingeborg Porcar Becker

Correu electrònic: Ingeborg.Porcar@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

La docència es farà en català. En cas que en el curs es matriculin estudiants de fora de Catalunya o internacionals, les classes de teoria i el seminari es faran en castellà

Prerequisits

Tenir 120 ECTS aprovats amb anterioritat.

Objectius

Els conflictes són part de la nostra realitat i no s'han de considerar esdeveniments aïllats, sinó part de la realitat quotidiana. Rarament els conflictes es veuen com una oportunitat o un enriquiment inevitable de la nostra experiència humana, però, de fet, els conflictes constitueixen una eina fonamental per a l'aprenentatge permanent.

La realitat social ha promogut diferents mètodes per gestionar conflictes, incloent-hi la negociació i la mediació com a formes actives de regular-los. Però la història i també el nostre present estan plens d'exemples en què els conflictes han estat gestionats per mitjà de la violència. En aquest curs aprendràs sobre els components dels conflictes, sobre com comunicar-se eficaçment en conflictes i sobre la negociació i la mediació com a recursos per a gestionar conflictes sense utilitzar la violència.

Objectius principals

- Identificar els conflictes, saber-los diferenciar d'altres fenòmens socials i reconèixer-los com a elements clau dins dels esdeveniments socials
- Saber analitzar un conflicte, detectant-ne correctament tots els seus elements i aplicant un o més models teòrics per a la comprensió dels conflictes.
- Conèixer i saber aplicar les diferents alternatives per a la resolució de conflictes
- Utilitzar els coneixements sobre la conflictologia tant en la prevenció com en l'abordatge dels fets delictius

Competències

- Aplicar un programa de prevenció de la criminalitat en l'àmbit comunitari.
- Aplicar una proposta d'intervenció sobre una persona en execució d'una pena.
- Avaluar les necessitats d'una víctima per fer una proposta d'intervenció.
- Demostrar que es comprenen els models de prevenció i intervenció de la criminalitat més adequats per a cada problema específic.
- Dissenyar un programa de prevenció de la criminalitat.
- Fer la intervenció criminològica sobre la base dels valors de la pacificació, la integració social i la prevenció de nous conflictes.
- Identificar els recursos socials existents per intervenir en el conflicte i en la criminalitat.
- Redactar un treball acadèmic.
- Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Transmetre oralment les idees a una audiència.
- Treballar de manera autònoma.
- Treballar en equip i en xarxa.
- Utilitzar les tècniques d'avaluació del risc i les necessitats criminògenes d'una persona per determinar la proposta d'intervenció.

Resultats d'aprenentatge

1. Actuar professionalment en l'àmbit de la criminologia amb objectius de pacificació, integració social i prevenció de la delinqüència.
2. Aplicar adequadament els recursos socials aplicables a la criminalitat.
3. Aplicar un model avaluatiu eficaç per a detectar les necessitats d'intervenció criminològiques en població penal
4. Demostrar que coneix els mitjans i procediments científics orientats a la prevenció del delictes.
5. Desenvolupar de manera eficaç un programa de prevenció de la delinqüència en l'àmbit comunitari.
6. Dominar les tècniques d'avaluació individual en víctimes d'un fet delictiu.
7. Implementar de forma eficaç una actuació criminològica de forma individualitzada
8. Intervenir en l'àmbit criminològic amb finalitats pacificadoras, integradores i de prevenció del delictes.
9. Redactar un programa de prevenció de la delinqüència.
10. Redactar un treball acadèmic.
11. Saber elaborar un programa de prevenció social de la delinqüència.
12. Tenir capacitat d'anàlisi i síntesi.
13. Transmetre oralment les idees a una audiència.
14. Treballar de manera autònoma.
15. Treballar en equip i en xarxa.
16. Utilitzar adequadament els programes de prevenció i intervenció criminològica.

Continguts

A. Fonaments per a la comprensió psicosocial del conflicte

TEMA 1. Eixos per a l'anàlisi del conflicte

Les definicions del conflicte. Causes i orígens del conflicte. Els elements d'un conflicte (posició, interès i necessitat). El comportament de les parts en el conflicte. El rol del "tercer" en els conflictes. El cicle del conflicte. Classificació dels conflictes. Estratègies espontànies de gestió del conflicte. La cultura del conflicte.

TEMA 2: Els models per a l'anàlisi del conflicte

L'anàlisi de les fonts de poder. Les tres "p" de J.P. Lederach. El model de Fisher i Ury (Harvard). El model de Cornelius i Faire.

TEMA 3. La comunicació en el conflicte

Principis generals de la comunicació. La comunicació en contextos de emocionalitat elevada. Els "missatges en jo". Estratègies facilitadores. Els "assassins" de la comunicació. El discurs descriptiu i la comunicació no violenta.

B- Com es gestiona el conflicte

TEMA 4. Com es gestiona el conflicte

Aportacions des de la perspectiva de la gestió del conflicte. Respostes davant del conflicte des de l'enfrontament o no enfrontament. "Tu guanyes, jo guanyo". La intervenció des de la perspectiva dels resultats. La resolució de problemes aplicada a la resolució de conflictes. Alternatives davant del conflicte psicosocial.

TEMA 5. Tècniques de gestió del conflicte

Arbitratge. Negociació. Conciliació. Mediació. Reconciliació. Judici.

TEMA 6. La gestió del conflicte a Criminologia

Objectius. Principis d'actuació. Condicionants. Els programes preventius en l'àmbit familiar. Els programes preventius en l'àmbit escolar. La prevenció en l'àmbit extra-escolar i veïnal. Els programes preventius i la comunicació social. La prevenció dins de l'àmbit de la criminologia

C. Exemples d'intervenció

TEMA 7. Els programes de prevenció de la delinqüència

Les aportacions de la conflictologia als programes de prevenció de la delinqüència

TEMA 8. Avaluació individual d'una víctima de un fet delictiu

Estudi de cas i elaboració d'informe

TEMA 9. La violència a l'escola: Bullying

Model d'intervenció des de la conflictologia

TEMA 10. Un exemple de conflicte psicosocial en l'àmbit jurídic amb les aportacions de la conflictologia

Estudi de cas

Metodologia

La metodologia de l'assignatura combinarà les classes teòriques amb les classes pràctiques. Amb les sessions teòriques es pretén provocar la reflexió i la invitació al sentit crític, comprometen als estudiants amb tasques que vaguin més enllà de la simple memorització, mitjançant la lectura de diverses fons documentals i la discussió col·lectiva. Les classes pràctiques constitueixen la forma d'apropar-se a un model d'aprenentatge actiu, complement imprescindible a la informació obtinguda en les classes teòriques. Aquestes sessions s'adaptaran quan a continguts, desenvolupament i ritme al programa de teoria. Es combinaran els debats sobre lectures recomanades, la realització de role-playing i dramatitzacions amb l'estudi i anàlisi de casos reals.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Avaluació	5	0,2	5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Classes pràctiques	19,5	0,78	1, 2, 5, 6, 9, 11, 13, 15, 16
Classes teòriques	19,5	0,78	1, 5, 6, 8, 9, 11

Treball extern de l'estudiant (estudi i treball personal)	106	4,24	3, 4, 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16
---	-----	------	--------------------------------

Avaluació

1. Sistema d'assistència obligatòria a classe

a) L'assistència és obligatòria. El professorat computarà a cada sessió les absències justificades i no justificades. Les absències només es poden justificar per raons de malaltia, per d'altres de força major i per raons acadèmiques prèviament autoritzades pel professorat.

b) Si un alumne no assisteix a un mínim del 80% de les activitats docents no podrà ser avaluat.

c) Les absències justificades no poden computar negativament. El professor ha de possibilitar que l'alumne pugui recuperar el treball realitzat en les classes en el cas d'absència justificada. Per que una absència sigui justificada aquesta ha d'estar documentada. Només poden ser absències justificades les derivades de força major sobrevingudes com malaltia o situacions similars que impedeixen assistir a les activitats docents. La realització d'altres activitats formatives del grau podrà ser considerada absència justificada si així ho accepta amb anterioritat el professor responsable de l'assignatura.

2. Requisits per a superar l'assignatura

Caldrà tenir una nota mínima de 5 en el promig de les activitats i exercicis proposats. El pes a la nota final de cadascuna de les activitats està marcat en l'esquema dels resultats d'aprenentatge.

3. Recuperacions

Si un/a alumne no supera alguna de les activitats tindrà una possibilitat derecuperar-la fent una nova activitat durant les setmanes de recuperació

4. Còpia i detecció de plagi

Un estudiant que copïi o intenti copiar a un examen, tindrà un 0 a l'assignatura i perdrà el dret a la re-avaluació. Un estudiant que presenti una pràctica en la que hi hagi indicis de plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació. Atès que a aquesta assignatura no hi ha examen, l'evidència final que suposa l'estudi d'un cas i que té un pes del 30% sobre la nota final rebrà el mateix tractament que si l'intenti de copia o plagi s'hagués produït a un examen.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència a classe (segons sistema d'assistència obligatòria)	0% (Un percentatge d'assistència igual o superior al 80% rebrà una qualificació de 0.5 punts)	0	0	1, 2, 5, 6, 8, 11, 13, 16
Elaboració d'un portafoli sobre 5 conceptes teòrics de l'assignatura	20%	0	0	2, 4, 5, 9, 11, 12, 14, 16
Elaboració d'un pòster sobre un llibre i exposició a classe	15%	0	0	10, 12, 13, 14
Estudi de cas per determinar i presentació a classe	30%	0	0	1, 2, 5, 8, 10, 12, 13, 15
Estudi de cas: avaluació d'una víctima i elaboració d'un informe	10%	0	0	1, 2, 3, 6, 7, 8, 14, 16

Estudi de cas: violència a l'escola	15%	0	0	5, 6, 8, 13, 14, 16
Exercici pràctic: identificació de les posicions, interessos i necessitats	10%	0	0	8, 10, 14

Bibliografia

Bibliografia obligatòria

Els estudiants llegiran, com a mínim, dos dels llibres citats a la bibliografia general:

Cornelius, H. & Faire, S. (1989). *Tú ganas, yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente y disfrutar con las soluciones*. Madrid: Gaia ediciones.

Cubells, J. (2004). Una lectura del conflicto psicosocial en el ámbito jurídico desde la perspectiva construccionista. *Persona y Sociedad*, 28 (1), 191-210

Galtung, J. (1998). *Tras la violencia, 3R: reconstrucción, reconciliación, resolución. Afrontando los efectos visibles e invisibles de la guerra y la violencia*. Gernika: Bakea.

Lederach, J.P. (2000). *El abecé de la paz y los conflictos. Educación para la paz*. Madrid: Catarata.

Martínez, B. (1999). *Mediación y resolución de conflictos*. Barcelona: Paidós.

Munduate, M. & Martínez, J. (1998). *Conflicto y negociación*. Madrid: Ediciones Pirámide.

Ury, W. (1998). *Cómo negociar con personas que adoptan posiciones inflexibles*. Barcelona: Gestión 2000.

Vinyamata, E. (2001). *Conflictología: Teoría y Práctica en Resolución de Conflictos*. Barcelona: Ariel.

Bibliografia complementària

Arensburg, S., Avedaño, C. i Cubells, J. (2006). *Psicología del conflicto*. Barcelona: Editorial UOC.

Avruch, K. i Black, P. (2003). *La resolución de conflictos en marcos interculturales: problemas y perspectivas*. Fairfax, USA: George Mason University, Institute for Conflict Analysis and Resolution.

Coser, L. (1961). *Las funciones del conflicto social*. México: Fondo de Cultura Económica.

Entelman, R. (2002). *Teoría de conflictos. Hacia un nuevo paradigma*. Barcelona: Gedisa.

Fairclough, N. (1992). *Discourse and social change*. Cambridge: Polity Press.

Fisas, V. (1998). *Cultura de paz y gestión de conflictos*. Barcelona: Ed. Icaria.

Folger, J i Bush, B. (1996). *La Promesa de la Mediación*. Barcelona: Granica.

Folger, J. (1997). *Nuevas direcciones en mediación: investigación y perspectivas comunicacionales*. México: Paidós.

Funes, J. (1994). *Mediación i Justicia Juvenil. Justicia i Societat*. Barcelona: Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada.

Gergen, Kennet. (1996). *Realidades y relaciones: Aproximaciones a la construcción social*. Barcelona: Paidós.

Giddens, A. i Turner, J. (1998). *La teoría social hoy*. Madrid: Alianza Editorial.

Martínez de Murguía, B. (1999). *Mediación y resolución de conflictos: Una guía introductoria*. México: Paidós.

Morales, F. (1999). Naturaleza y Tipos de Conflicto. En: Morales, F. & Yubero, S. (Eds). *El grupo y sus conflictos*. Cuenca: Universidad Castilla-La Mancha.

Six; J.F.(1997). *Dinámica de la mediación*. Barcelona: Paidós.

Smith, E. i Mackie, D. (1995). *Psicología Social*. New York: Editorial Médica Panamericana.

Touzard, H. (1981). *La mediación y la solución de los conflictos. Estudio Psicológico*. Barcelona: Herder.

Vinyamata, E. (1999). *Manual de prevención y resolución de conflictos. Conciliación, mediación, negociación*. Barcelona: Ariel.